

ปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงการเงินย้อนหลังและผลกระทบที่มีต่อราคาหลักทรัพย์

กรวิภา เทียนภาสกร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

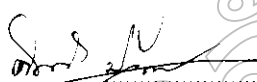
พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

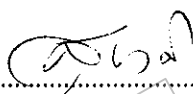
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กรวิภา เทียนภาสกร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

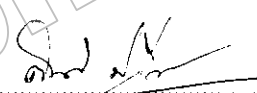

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

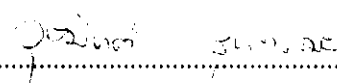

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. ศิลปชัย ปวีนพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

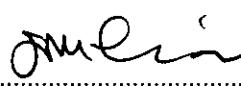

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา)

.....กรรมการ
(ดร. สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

.....กรรมการ
(ดร. ศิลปชัย ปวีนพงษ์พัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 5 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ศิลปชัย ปวีณพงษ์พัฒน์ กรรมการที่ปรึกษา และ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจน
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยบูรพาที่ให้ทุนการศึกษา ทุนในการทำ
วิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ ที่ให้ความช่วยเหลือใน
ด้านข้อมูล และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็น
กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณของ
บิดา มารดา รวมถึงครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

กรวิภา เทียนภาสกร

47902746: สาขาวิชา: บัญชี; บข.ม. (บัญชี)

คำสำคัญ: การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง/ ราคาหลักทรัพย์

กรวิภา เทียนภาสกร: ปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังและผลกระทบที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ (FACTORS LEADING TO RESTATEMENT ANNOUNCEMENTS AND DETERMINANTS OF MARKET REACTIONS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ, บข.ด., ศิลปชัย ปรวิณพงษ์พัฒน์, บข.ด., 86 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังและผลกระทบที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลงบการเงินประจำปี รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56 – 1) และราคาหลักทรัพย์ระหว่างปี พ.ศ. 2545-พ.ศ. 2548 กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ทำการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง จับคู่กับกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ได้ทำการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง ในปีเดียวกัน โดยควบคุมปัจจัยด้านขนาดของสินทรัพย์ให้มีความใกล้เคียงกัน การศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยแบบเชิงพหุ (Multiple Regression) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ปัจจัยด้านการตกแต่งกำไร และปัจจัยด้านโครงสร้างทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงไม่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังอย่างมีนัยสำคัญ

2. ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสมกับผลสะสมของการปรับปรุงงบการเงิน และกำไรต่อหุ้นของบริษัทในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ทำการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง ในขณะที่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสมกับกำไรต่อหุ้นของบริษัทในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ได้ทำการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง

47920746: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC (ACCOUNTING)

KEYWORDS: RESTATEMENT/ MARKET REACTIONS

KORNWIPA TIENPASKORN: FACTORS LEADING TO RESTATEMENT
ANNOUNCEMENTS AND DETERMINANTS OF MARKET REACTIONS. ADVISORY
COMMITTEE: SOMSAK PRATOMSRIMEK, Ph.D., SINCHAI PAVEENPONGPAT, Ph.D.,
86 P. 2007.

This study aimed to explore factors leading to restatement announcements and determinants of market reactions in the listed companies of the Stock Exchange of Thailand. The data employed in this study composed of information collected from financial budget statements, annual reports, 56-1 proxy statements and stock price data during the period of 2002 to 2005 B.E.. The study matched sample firms into 2 groups which were the listed companies were restated their financial budget statements and the listed companies that did maintain their financial budget statements in the same period by controlling the firm size effect to the same standard. As well as using the logistic regression analysis, the multiple regression analysis and the correlation analysis techniques. The results indicate as follows:

1. The Earning Management and the Capital Structure Factor had positively statistical significant relationship with the restatement announcements. But the Auditor Change factor has negatively statistical relationship with the restatement announcements. In the meantime, the Chief Executive Officer Change Factor had no relationship with the restatement announcements.
2. There were no relationship between the Cumulative Abnormal Returns and the Cumulative of Restatement and the Earning Per Share of the Listed Restatement Companies. On the other hand, there was a relationship between the Cumulative Abnormal Returns and the Earning Per Share of the Restatement Announcements of the listed companies that did not restate then financial budget statements.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง.....	11
ทฤษฎีตัวการและตัวแทน.....	12
The Positive Accounting Theory.....	12
การตกแต่งกำไร (Earning Management).....	15
การเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี.....	19
สมมติฐานประสิทธิภาพของตลาดทุน (Efficient Market Hypothesis).....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
ลักษณะประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
ปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ผลกระทบที่มีต่อราคาหลักทรัพย์.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิจัย.....	37
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	36
ปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง.....	36
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ.....	43
การทดสอบข้อมูลที่มีความผิดปกติ (Outliers).....	45
การทดสอบสมมติฐาน.....	45
ผลกระทบที่มีต่อราคาหลักทรัพย์.....	49
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ.....	52
การทดสอบข้อมูลที่มีความผิดปกติ (Outliers).....	59
5 อภิปรายผลและสรุปผล.....	60
สรุปผลและอภิปรายผล.....	60
ข้อจำกัดในการศึกษา.....	63
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	68
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 วิเคราะห์ผลการศึกษา.....	32
2 การแจกแจงข้อมูลทางสถิติของสินทรัพย์รวมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	37
3 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมของกลุ่มตัวอย่าง.....	38
4 การแจกแจงของข้อมูลสำหรับตัวแปรเชิงปริมาณในการศึกษาถึงปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง.....	39
5 การแจกแจงความถี่ของข้อมูลสำหรับตัวแปรเชิงกลุ่มในการศึกษาถึงปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง.....	41
6 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation).....	43
7 สรุปจำนวนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	43
8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก.....	44
9 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	49
10 การแจกแจงของข้อมูลสำหรับตัวแปรในการศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อราคาหลักทรัพย์.....	49
11 สรุปจำนวนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	53
12 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis).....	55
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	57
14 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression).....	58

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 8

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University